మెరుపు మెరిసింది

పగలు తొమ్మిదిన్నర.

వర్షం! వర్షం!

దిక్కుమాలిన వర్షం.

వర్షంతో గాలి, చలి, తడి, బురద.

ఏకధారగా వర్షం.

వర్షపు బాధ

ఉంటే అతివృష్టి, లేకపోతే అనావృష్టి.

ప్రస్తుతం అతివృష్టి బాధ.

గుమ్మంలో నిల్చుండి నీరజ, గొడుగు పట్టుకొని.

అద్దెగదులు రెండూ కురుస్తున్నాయి.

నేలంతా తడి.

ఆస్పత్రిలో పేషెంట్సులా గదంతా మాసినబట్టలు. మాసిన గోడలు.

పాతకేలండర్ల మీద బొమ్మలు:

మాస్టర్ విఠల్, జాల్ మర్చంట్, ఇ. బిలిమోరియా; మాధురి, గోహర్, సులోచన; గోడలమీద వేళ్లాడుతున్నారు.

ఆమె చదువుకొనే రోజుల్లో హీరోస్ ఎండ్ హీరోయిన్స్—

ప్రస్తుతం మాసినగోడలనుంచి నవ్వుతున్నారు.

వారి నవ్వువైపు చూడ్డంలేదు నీరజ.

వీధిలోకి చూస్తోంది నీరజ.

వర్షం, వర్షం.

దడదడమని వర్షం.

గొడుగు విప్పింది నీరజ. చిరిగింది గొడుగు అక్కడా అక్కడా.
వీధిలో అడుగువేసింది నీరజ.
పగలు తొమ్మిదిన్నర.
పదిగంటలకి స్కూలు.
రెండుమైళ్లు వెళ్లాలి బస్సులో.
పది నిమిషాలు నడవాలి బస్సు స్టాండుకి.
వెయిట్ చెయ్యాలి బస్సుకోసం.
ఎంతసేపో ?
వెళ్లాలి బస్సులో, తడిలో, చింకి గొడుగుతో.
అందరూ కంపుకొడుతూ, బోన్లో ఎలకల్లా చస్తూ.
ఇవాళ స్కూల్కి వెళ్ళడం ఎలాగూ ఆలస్యం అవుతుంది.
లేటుగా వెళ్తే మబ్బుతో ఆకాశం మూసుకుపోయినట్టు మూసుకుపోతుంది. హెడ్ మిస్ట్రెస్ ముఖం.
కానీ.
"వర్షం పడ్డానికి నేను కర్తనా ?"
వర్షం పడుతోంది.
దిక్కుమాలిన వర్షం.
1935 లో చేరింద టీచర్గా,
ఇరవై సంవత్సరాల వయసులో,
ఇంటర్మీడియేటు పాసయ్యేక.
అంతవరకే తన చదువు.
బియ్యేకి చదువుతామంటే,
ఇంటావంటా లేని డబ్బు.
ఎదురుగా అడ్డొచ్చింది,
డబ్బు, డబ్బు.
జీవితాంతంవరకూ దానికోసం తాపత్రయపడ్డం.

అది లేక బాధపడ్డం.
ఎన్నాళ్ళిలా గడపడం ?
చచ్చేవరకూ ఇంతే కాబోలు !
1935 లో పెట్టుకున్న ఆశలన్నీ ఏవీ ?
ఏవీ ?
ఒక్కటీ లేదే !
లవ్ !
రొమాన్స్ !
మేరేజ్ !
మనీ !
ఒక్కటీ లేదే!
ఆశలన్నీ మట్టిపాలయేయి.
నీళ్ళపాలయేయి.
నీళ్లు. ఎక్కడ చూసినా నీళ్లు.
కార్లు పోతోంటే బురదనీరు చీరమీదకి చిమ్ముతోంది.
తడిసిన చీర ఎలాగూ తడిసింది.
కాని, ఈ తడిచీరమీద చలిబాధ మరీ హెచ్చుగా ఉంది.
గుండెల్లోంచీ వణుకు పుట్టుకొస్తోంది.
"ముసల్దాన్నయి పోతున్నాను."
పదిహేనేళ్ళ క్రితం గాల్లో తేల్తూ స్కూలుకి వెళ్ళింది.
అప్పుడు తనకి ఇరవయ్యేళ్లు.
ఇప్పుడు ముప్ఫయ్యయిదు.
Niraja is thirty-five years old.
Old!!
"ముసల్దాన్నయి పోతున్నాను."
ముప్ఫయ్యయిదు వర్షాల ప్రాయం నీరజది.
ముప్ఫయ్యయిదు వసంతాల ప్రాయం ఎందుకాకూడదు నీరజకి ?

కాదు.

నీరజది వసంతాల ప్రాయం కాదు.

వర్షాల ప్రాయమే !

వర్షం, వర్షం.

జోరుగా, పక్కవాటుగా, పొడుస్తూ, వర్షం !

పెళ్ళయితే తన పిల్లలు వెళ్ళవలసింది స్కూలుకి.

పెళ్ళికాలేదు తనకి.

పెళ్ళయే ఆశలేదు.

వివాహయోగం లేని జాతకం.

ఒకప్పుడు పెళ్ళవుతుందని ఆశపడ్డది.

చాలాకాలం క్రితం.

ఇరవై సంవత్సరాల క్రితం.

పదిహేనేళ్ళ పడుచుపిల్ల.

పద్దెనిమిదేళ్ళ పడుచుపిల్లడు.

పక్కింటినుంచి చూపులు.

పక్కింటివాడికి చూపులు.

ఉత్తరాలా ?

కాదు.

ప్రేమలేఖలు.

పెరట్లో.

చీకట్లో.

కౌగిలింతలు.

నిద్దర్లో కలలు.

అంతే.

ఎవరిదారి వారిది.

అటుతరువాత ?

ఇంకే ఆశా లేదు.

నీరజకి పెళ్ళిచేయించే వృద్ధులూ లేరు,

నీరజని పెళ్ళాడ్డానికి యువకులూ లేరు.

తన పై పెవరూ చూడలేదు, చూడరు.

తానెవరికీ అక్కర్లేదు.

"నా గతి ఏంకాను ?"

ఇంతే, ఇలాగే. వర్షంలో, చలిలో, చింకి గొడుగుతో, బడిపిల్లల పాఠాలు చెప్తూ, చెప్పలేకపోతూ.

ఆఖరికి చస్తే, శవాన్ని మోసుకెళ్ళడానిక్కూడా ఎవరూ ఉండరు.

"ఛా ! ఏమిటీ ఆలోచనలు ?

అవి కాక ఇంకేముంది ?"

వర్షం వర్షం.

బస్సుస్టాండ్ దగ్గర

సైన్‌పోస్టు తడుస్తోంది.

ఎవరూ లేరు.

ఎవరుంటారు నీరజ తప్ప ?

ఆ సైన్‌పోస్టూ, తనూ తప్ప ఇంకెవరూ ఈ వర్షంలో తడవరు.

ఎండ కెండి వానకి తడవ్వాలసిందే.

బస్సు ఎంతకీ రాదు.

ఇవాళ ఎలాగూ ఆలస్యం అవుతుంది.

డబ్బుంటే...

డబ్బు రావడం ఎలా ?

అదృష్ట రాత, డబ్బు రాదు.

అదృష్ట రాత, ఈ బస్సు రాదు.

వస్తే ఆగకుండా పోతుంది, సీటుండదు.

Niraja always misses the bus.

అదిగో బస్సు దూరంగా.
బస్సులో నిల్చోవాలి.
ఏ మగాడూ లేచి తనకి సీటివ్వడు.
అందంగా ఉంటే ఇస్తారు.
నీరజకి అందం లేదు కాబోలు!
సైౖ వాళ్ళకి తెలియాలి.
బస్సు తెగ జోరుగా వస్తోంది.
కారుని తప్పించుకుని వచ్చింది ముందుకు.
స్లో డౌన్ కాలేదు. రోడ్డు మధ్యగా వస్తోంది.
అయితే ఖాళీ లేదన్నమాటే?
వచ్చింది.
వెళ్ళిపోయింది, పిచికారీలా నీళ్లు చిమ్ముతూ.
అనుకున్నట్టుగానే అయింది.
వెయిట్ చెయ్యాలి మరో బస్సుకోసం.
వెనకాతల కారు మెల్లిగా వస్తోంది.
నంబరు 123.

నిల్చోవాలి నీరజ ఒకటీ రెండూ మూడూ అని నిమిషాలు లెక్కెడుతూ.

జీవితాంతం వరకూ అలా లెక్కపెడుతూ నిల్చోవలసిందే,
ఆగని బస్సుల కోసం,
దొరకని సౌఖ్యాల కోసం,
తీరని కోరికల్లో,
తీరని బాధలో.
ఈ జీవితం ఆఖరయేవరకూ ఇంతే.
వర్షం, వర్షం.
బస్సుస్టాండు దగ్గర కారు ఆగింది.

ఇక్కడెందు కాగింది ?

"మీరెక్కడికి వెళ్తారో తెలుసుకోవచ్చా ?"

స్టీరింగ్ వీల్ దగ్గర కూర్చుని వంగి చూస్తూ అడిగాడు.

ఒక్కడే ఉన్నాడు కార్లో.

జుట్టు తగ్గుతోంది, నుదురు ఎదుగుతోంది. ఎర్రటి కళ్ళు, నల్లటి ఫ్రేం కళ్ళద్దాలు, మట్టిరంగు ఉన్ని కోటు, అదే రంగు నెక్ టై, నవ్వే ముఖం. ఆరోగ్యమైన శరీరం, నలభై లోపు వయసు.

అన్నీ ఒక్క క్షణంలో కనిపెట్టింది ఆరితేరిన కళ్ళతో.

"మిడిల్ స్కూల్కి వెళ్ళాలండీ."

"దార్లోనే ఉంది. మీ కభ్యంతరం లేకపోతే కూర్చోండి."

తలుపు తీశాడు.

వర్షం, వర్షం.

కార్లో కూర్చుంది, థాంక్స్ చెప్పింది.

"దానికేం లెండి, చంపేస్తుంది వర్షం."

సిగరెట్టు వాసన. ఖరీదైన సిగరెట్టు వాసన.

రుమాలు తీసి ముఖం తుడుచుకున్నాడు. ఖరీదైన సెంటు వాసన.

చేతిని వాచీలో ఆరు నిమిషాల్తక్కువ పది.

కారు కదిలింది.

నీరజ గుండె కదుల్తోంది జోరుగా.

కలవర పడుతోంది నీరజ.

చేతిలో ఉన్న గొడుగు వణుకుతోంది.

మాట్లాడ్డానికి ఏమీ తోచడం లేదు.

అతనే అడిగాడు.

"స్కూల్లో టీచర్గా ఉన్నారా ?"

"అవునండీ"

అతని ముఖం నవ్వుతోంది.

"మిమ్మల్నెక్కడో చూసినట్టు జ్ఞాపకమండీ!"

ఆ మాటకి గుండె లెందుకో దడ దడ కొట్టుకున్నాయి, రక్తం వెచ్చగా ప్రవహించింది.

పద్దెనిమిదేళ్ళ పడుచుపిల్ల డెందుకో స్ఫురణకొచ్చేడు.

ఈ వయసే ఉంటుంది.

ఎక్కడో చూసినట్టు జ్ఞాపకం !!

పిచ్చి ఊహ.

పద్ధెనిమిదేళ్ళ పడుచుపిల్లడు ఆ నాడే పోయేడు.

రాడు రాడు మళ్ళీ రాడు.

కథల్లోనే మళ్ళీ కనిపిస్తారు పోయిన నాయకులు.

ఆఖరి పేజీలో కనిపించడానికి ఇదేం నవల కాదు.

కాని, రక్తం జోరుగా ప్రవహిస్తోంది.

కారు జోరయింది. మలుపు దగ్గర కొచ్చింది.

మలుపుతిరిగింది జోరుగా.

ఊపుకి అతని ఎడం భుజంమీద వాలింది.

వెచ్చగా, వెచ్చగా.

వెచ్చటి సువాసన. మగజంతువు వాసన.

వాంఛ రేగింది. ఆశకలిగింది. సర్దుకొంది. సరిగా కూర్చొంది.

ముందుకి చూసేసరికి,

ఎదురుగా నూక్కాలు.

ఆగింది కారు.

"మెనీ థాంక్స్."

"నాటెటాల్."

"ఛీరియో."

"ఛీరియో"

అంతే.

పదిగంటలు సరిగ్గా.

వర్షం వర్షం.

అమ్మయ్య! ట్రైనుకి వచ్చేసు.

సంతసానికి ఇంతకి మించిన కారణాల్లేవు.

స్కూలుకి లేటుగా రాలేదు. క్లాసులో పిల్లలు అల్లరి చెయ్యలేదు.

ఇంటివాడు అద్దెకి పేచీ పెట్టలేదు. దుకాణంవాడు అరువు ఇవ్వడం మానలేదు.

ఇంతటి విజయాలే నీరజకి సంతృప్తినిచ్చేవి.

నీరజా! నీరజా!

వర్షం, వర్షం.

కాని——

ఆ రాత్రి మనసు అకారణంగా తేలిగ్గా ఉంది.

వర్షం పడుతోంది. మార్గోంచి నీరు దిగుతోంది. చలివేస్తోంది.

నీరజకి నిద్రరాదు

రోజూ నైరాశ్యంవల్ల, దౌర్భాగ్యంవల్ల నిద్రరాదు.

కలిగిన ఆశవల్ల ఇవాళ నిద్ర రాదు.

వర్షం వర్షం.

చలి, చలి.

ముణుదుకు పడుకున్నంటే మాత్రం వెచ్చగా తేలిగ్గా ఉంది.

మబ్బుల్లోంచి,

వర్షంలోంచి,

తలుపుల్లేని కిటికీలోంచి,

చీకట్ని తోసేస్తూ,

మెరుపులు!

ఒక మెరుపు, ఒకటి; మరొక మెరుపు, రెండు; మరో మెరుపు మూడూ.

ఒకటీ, రెండూ, మూడూ.

వర్షంలో వాహనం.
వాహనంలో రసికుడు.
విత్తనం చిన్నదైనా మర్రిచెట్టు పెద్దదే.
"ఎక్కడో చూసినట్టు జ్ఞాపకం."
పద్ధెనిమిదేళ్ళ పడుచు పిల్లడు.
అనుకోకుండా ఆరంభిస్తుంది వలపు.
మెరుపు, మెరుపు, మరో మెరుపు.
మనసులో మెరుస్తున్నాయి ఆశల మెరుపులు.
"ప్రళయకాల మహోగ్ర... మెరపేలా ?"
ఏఁవిఁటి చెప్మా ఆ పాటా ?
బాగా రాసేరెవరో.
ఎవరో ఆ కవి ?
ఎక్కడున్నాడు—
పద్ధెనిమిదేళ్ళ పడుచుపిల్లడు ?
వయసిప్పుడు నలభయ్యేళ్ళ దగ్గరుండదూ ?
ఒకటీ, రెండూ, మూడూ.
అతన్దీ అదే వయసు.
నవ్వుతూండే ముఖం,
అదేవో సువాసన,
వాలడానికి వీలయే భుజం.
"ఏఁవిఁటీ ఆలోచన్లు నాకు ?"
అతనెవరో, నే నెవరో ?
మళ్ళీ కనిపిస్తాడా ఏమైనానా ?
కనిపించడా ?
మెరుపు
అదిగో మెరిసింది, కనిపిస్తాడు మళ్లీ.

"నా గుండెలేనా కొట్టుకుంటున్నాయి?"

దడ దడ ఒకటి...దడ దడ రెండు...దడ దడ మూడు...

వర్షంలో తడుస్తోంది తను. బట్టలు తడిసి ముద్దయ్యాయి. కారు, రెక్కల కారు వచ్చి వాలింది. వర్షం ఎక్కడికి పోయింది? పరుపు ఎక్కణ్ణుంచి వచ్చింది? పరుపు, మెత్తటి పరుపు. శాలువాలు, వెచ్చటి శాలువాలు. పువ్వులు, కమ్మని మల్లెపూలు.

ఒంటిమీద సాఫ్ట్‌సారీ, చెంపలమీద వేడి చేతులు, పెదవులమీద వేడి పెదవులు. సన్నగా, కమ్మగా వేడిగా...హెడ్‌మిస్ట్రెస్ ఏడుస్తోంది ఈర్ష్యతో...ఏడవనీ...వెచ్చటి పెదవులు...చుట్టూ పిల్లలు...పాల బుగ్గల పసి పిల్లలు...కేరుతూ, ఆడుతూ...రెక్కల కారు...బ్యూటిఫుల్ టూ సీటర్...మెరుపులు...ముద్దులు...సిగరెట్లు...సువాసన్లు...సూక్కులుమీదకి మండే సిగరెట్టు...మంటలు, మెరుపులు ..చలి మంటలు...ప్రతి మంట దగ్గరా వెచ్చగా కూర్చొని అతను, తను...వెచ్చగా...హాయిగా...

అ మర్నాడు—

నీరజ నిద్ర లేచింది.

వర్షం వెలియ లేదు.

నష్టమేం లేదు

బద్ధకం, తెగబద్ధకం

అమ్మో! ఎనిమిదయింది.

గబగబా, గబగబా.

ఎందుకీ ఉత్సాహం?

ఏఁవిటీ ఆశ?

"ఛా, నాకే ఆశా లేదు"

అయితే అకారణంగా ఎందుకీ సంతోషం?

కారణం ఉంది.

ఒకటీ, రెండూ, మూడూ.

అదీ కారణం.

నిజంగా అదే కారణం.

అబ్బే కాదు, మనస్సు ఒప్పుకోదు.

కాని, అదే అదే, నిజంగా అదే.

వర్షం వర్షం

పడాలి, ఇంకా పడాలి.

గబగబా తయారయింది, తొమ్మిదిన్నరకల్లా.

సరిగ్గా బయల్దేరింది తొమ్మిదిన్నరకే.

నిన్న కూడా ఇదే వేళ.

నిన్న కూడా ఇదే వర్షం.

వర్షం వర్షం.

నిన్నా వర్షం.

ఇవాళా వర్షం.

బస్సుస్టాండుదగ్గర నీరజే ఉంటుంది. మరెవరూ ఉండరు. బస్సు రాదు. వచ్చినా సీటుండదు.

ఒకటీ, రెండూ, మూడూ.

"...అభ్యంతరం లేకపోతే..."

వెచ్చటి స్పర్శ. తియ్యటి వాసన.

ధబ్ ధబ్, ధబ్ ధబ్.

కొట్టుకుంటున్నాయి గుండెలు.

నడుస్తోంది నీరజ జోరుగా, తేలిగ్గా.

పదిహేను సంవత్సరాల క్రితం

టీచర్‌గా చేరిన తొలిరోజుల్లో

ఇలాగే తేలిగ్గా వెళ్ళింది.

నిజంగా పదిహేనేళ్లయిందా?

ఆశ్చర్యం! నిన్న కాక మొన్న జరిగినట్టుంది.

"నాలో ఏ మార్పూ లేదే."

ఇంకా తేలిగ్గా, ఇంకా జోరుగా.

వర్షం వర్షం
నీరు తుళ్లుతోంది వెనకన.
కారు-చిమ్ముతోంది నీరు.
చూసింది చటుక్కున.
ఒకటీ, రెండూ, మూడూ !
కాని, అయ్యో
ఆగకుండా పోతోందే !
చూడకుండా పోతున్నాడే !
నిజంగా చూడకుండా పోతున్నాడా ?
అబ్బే, చూసే దాటేస్తున్నాడు.
ఆమె ఆడది, ఆమె తెలుసుకోగల్దు.
చూడనట్టు నటించి వెళ్లిపోయేడు.
వెళిపోతూన్నాడు.
అదిగో, అయ్యో, బస్‌స్టాండ్.
ఆగింది కారు.
ఎక్కుతున్నారు కార్లోకి ఇద్దరు.
ఇద్దరూ ఆడవాళ్లు;
తొణికిస లాడుతున్నారు యవ్వనంతో;
కిలకిల లాడుతున్నారు ఆనందంతో;
జిలజిల లాడుతున్నారు కాంక్షలతో
సాగిపోయింది వాళ్ళతో
మగవాడి వాసనతో
నిండిన మోటారు కారు.
ధబ ధబా దబ ధబా కొట్టుకుంటోంది గుండె
అకారణంగా ఈర్ష్య, అకారణంగా నిరాశ.
ఆశించమని ఎవరన్నారు ?

ఈ వయస్సులోనా నా కిటువంటి ఆశలు ?!
ఆశలూ వద్దు, నిరాశలు అంతకంటే వద్దు,
బాధలు వద్దే వద్దు.
అయినా బాధ.
వర్షం, వర్షం. దిక్కుమాలిన వర్షం.
బస్సు స్టాండు.
బస్సు వచ్చింది, సీటు వుంది
"బ్రతుకు జీవుడా !"
వర్షం వర్షం.
పగలల్లా వర్షం.
రాత్రయింది.
ఇంకా వర్షం.
నీరజకి నిద్రరాదు.
ముసలివాళ్ళయిపోయినవాళ్ళ జీవితం
వ్యర్థం వ్యర్థం.
జీవితమంతా వ్యర్థం.
మెరుపులు, మెరుపులు,
వ్యర్థం వ్యర్థం.
నేనూ, స్కూలూ, స్టూడెంట్సూ
వ్యర్థం.
వాళ్ళకి నేర్చుకోందామనే ఉత్సాహం లేదు.
నాకు నేర్పుదామనే ఆసక్తి లేదు.
శక్తి లేదు, ఆరోగ్యం లేదు, ఓపిక లేదు.
ఇల్లు లేదు, తిండిలేదు, బట్టలేదు, భర్త లేదు.
యవ్వనం లేదు.
అలనాటి యవ్వనం అప్పుడే పోయింది.

అలనాటి చెలికాడు ఆ నాడే పోయేడు.

అదంతే.

ఇదింతే.

అదో మెరుపు, ఇదో మెరుపు, మరో మెరుపు.

ఒకటీ, రెండూ, మూడూ.

హాస్యాస్పదం నవ్విపోతారు.

మెరుపులు మెరుపులు ఆశల మెరుపులు.

అదిగో మెరుపు,

ఇదే మాయమయింది.

మళ్లీ మెరిసింది,

మాయమయింది.

ఇంతే ఇదే.

ఆఖరి కిదే నిజం.

ఈ చీకటే ఇదే ఈ చీకటే నిజం.

ఇలా ఉండవలసిందే తను,

ఏకాకిగా, నిరాశతో,

నీరజ స్కూలుకి వెళ్తుంది.

నీరజ స్కూలునుంచి వస్తుంది.

వయసు వెళ్తుంది,

చావు వస్తుంది.

అదిగో మెరుపు మెరిసింది.

అప్పుడే మాయమయింది.

ఆఖరి కింతే.

ఈ అంధకారంలో ఇలా ఒంటరిగా, నిరాశతో, దారిద్ర్యంతో, బాధతో, వర్షంలో చలితో, తడితో, చింకిగొడుగుతో, ఒంటరిగా... ఒంటరిగా...ఒంట...రిగా...ఒం...ట...రి...గా...

మెరుపు మెరిసింది.

మాయమయింది.